Verplichte zorg: als je een crisismaatregel krijgt

Soms is er door je psychiatrische ziekte sprake van gevaar voor jezelf of voor je omgeving. In deze situatie kan het zijn dat je zorg krijgt, terwijl je dit zelf niet wilt. Dit heet verplichte zorg. Je moet bijvoorbeeld medicatie gebruiken, meedoen aan een behandeling of je wordt op een bepaalde manier in je vrijheden beperkt. Verplichte zorg wordt alleen ingezet als het écht niet anders kan. Deze zorg is geregeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

Tot eind 2019 viel alle verplichte zorg onder de wet BOPZ (de wet bijzondere opnames psychiatrische ziekenhuizen). Sinds 1 januari 2020 valt alle nieuw gestarte verplichte psychiatrische zorg onder de Wet verplichte GGZ (Wvggz). Heb je nog een lopende BOPZ maatregel (IBS of RM)? Dan loopt deze tot uiterlijk een jaar na afgifte door.

Er zijn twee manieren waarop je verplichte zorg kunt krijgen:

- de crisismaatregel
- Via een zorgmachtiging

Deze folder is voor personen die een crisismaatregel opgelegd krijgen. De burgemeester heeft besloten dat je per direct verplichte zorg moet ondergaan.

Wat is een crisismaatregel?

De burgemeester legt onder de Wvggz een crisismaatregel op. Dit houdt in dat je per direct verplicht psychiatrische zorg krijgt. Je kunt hierbij ondersteuning krijgen van een patiëntvertrouwenspersoon (PVP). Ook wordt er een advocaat aan jou toegewezen. De rechter toetst namelijk het besluit van de burgemeester binnen een paar dagen in een zitting. Dit lijkt een beetje op de IBS.

Waarom krijg je een crisismaatregel?

Een crisismaatregel krijg je alleen als je:

- acuut gevaar veroorzaakt voor jezelf of anderen (de wet noemt dit ernstig nadeel);
- als dit acute gevaar komt door een psychiatrische stoornis;
- als je geen toestemming geeft voor de zorg.

Een crisismaatregel mag alleen worden opgelegd in het uiterste geval, wanneer er geen andere mogelijkheden meer zijn om het ernstig nadeel te voorkomen. Verder mag deze maatregel alleen worden opgelegd als het ernstig nadeel onmiddellijk dreigend is.

Bezoek van de onafhankelijke psychiater

Je hoeft nog geen volledige diagnose te hebben wanneer het ernstige nadeel als onmiddellijk dreigend wordt gezien. Een serieus vermoeden is voldoende om vast te stellen of verplichte zorg voor jou het beste is. Hiervoor komt een onafhankelijke psychiater bij je langs. Deze psychiater:

- onderzoekt je en vraagt eventuele politie- en justitiegegevens op bij de officier van justitie;
- beoordeelt of er sprake is van een psychiatrische ziekte of een vermoeden daarvan;
- stelt vast of dit kan leiden tot een ernstig nadeel voor jou of anderen;
- stelt een medische verklaring op.

De medische verklaring beschrijft je gezondheid, of je gedrag een ernstig nadeel veroorzaakt en waar dit ernstig nadeel uit bestaat. Ook staat erin of hij of zij vermoedt dat je gedrag komt door een psychische stoornis en of je wel of geen toestemming geeft voor de zorg. De burgemeester kan de crisismaatregel pas opleggen, als hij de medische verklaring van de psychiater ontvangen heeft.

Hoe lang duurt de crisismaatregel?

LEVVEL
Specialisten voor jeugd en gezin

Een crisismaatregel duurt drie dagen, maar kan door een rechter verlengd worden tot maximaal drie weken. Dit beslist de rechter tijdens een zitting. Tijdens deze hoorzitting mag jij en/of je naasten ook je verhaal vertellen. Voor deze hoorzitting krijg je ook een advocaat toegewezen die erop let dat de regels goed nageleefd worden. Je kunt ook advies inwinnen bij de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP).

Hoe ziet de verplichte zorg eruit?

Verplichte zorg kan op meerdere plekken plaatsvinden: bijvoorbeeld in een psychiatrisch ziekenhuis, verslavingskliniek of op de polikliniek. Het kan betekenen dat je verplicht medicatie moet innemen, begeleidingsafspraken moet nakomen of wordt opgenomen. In sommige gevallen wordt verplichte zorg thuis verleend. Dit doen we alleen als dit veilig kan voor jou, je naasten en de hulpverleners. De behandelaar bespreekt met jou en je naasten wat de inhoud is van de crisismaatregel. Daarin staat welke zorg van de burgemeester geaccepteerd moet worden. De behandelaar overlegt regelmatig met je of je nog de juiste zorg krijgt. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met jouw wensen en er wordt alleen verplichte zorg verleend als dat echt nodig is.

Wie is de PVP?

De patiëntvertrouwenspersoon (PVP) kan jou helpen bij je herstel. Als je wilt praten met iemand die niet bij de behandeling betrokken is, kan dat met de PVP. Als je een klacht hebt over de manier waarop je behandeld wordt, dan kan de patiëntvertrouwenspersoon je ook ondersteunen in hoe je zo'n klacht kunt bespreken. De contactgegevens van de PVP en onze klachtenregeling zijn te vinden op deze pagina of op te vragen bij je behandelaar.

Heb je een klacht over de verplichte zorg?

Als je het niet eens bent met de beslissing van de behandelaar, dan kun je ook een klacht indienen. De PVP kan je daarbij helpen. Je kunt je klacht per brief sturen naar:

Klachtencommissie GGZ Amsterdam en omstreken
Postbus 74077
1070 BB Amsterdam

Je kan de klachtenregeling opvragen via @email

Meer weten?

Voor vragen kun je terecht bij je behandelaar of op onze website.

LEVVEL
Specialisten voor jeugd en gezin